

PATVIRTINTA
Zarasų socialinės globos namų
direktorius 2013 m. kovo 4 d.
įsakymu Nr. 3-17

ZARASŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ GYVENTOJŲ VIDAUS TVARKOS TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

Zarasų socialinės globos namai (toliau vadinama – globos namai) yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau vadinama – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), kurios paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą nesavarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems senyvo amžiaus asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami senyvo amžiaus asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis ir asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

Socialinės globos namų steigėjas yra Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Socialinės globos namų misija – teikti socialines paslaugas vienišiams, pagyvenusiems, senyvo amžiaus ir žmonėms su proto bei psichine negalia, išsaugant ryšius su visuomene.

Socialinės globos namų veiklos tikslas yra padėti senyviems ir suaugusiems žmonėms su negalia patenkinti būtinus poreikius, saugoti ir ginti jų teises bei interesus, sudaryti kuo geresnes gyvenimo sąlygas, atstatyti sugebėjimus, kad patys galėtų savimi pasirūpinti, atkurti ryšius su visuomene ir skatinti juos integruotis visuomenėje.

Socialinės globos namų veiklos pagrindinis uždavinys yra teikti gyventojams būsto, maitinimo, socialinio darbo, sveikatos priežiūros ir slaugos, laisvalaikio ir užimtumo organizavimo, buitines, asmens higienos, religines ir kitas bazines bei papildomas mokamas paslaugas, patvirtintas Zarasų socialinės globos namų teikiamų paslaugų sąrašė, sudaryti tinkamas sąlygas gyventojų globai ir slaugai, reabilitacijai ir gyventojų integracijai į bendruomenę.

II. ASMENS APGYVENDINIMAS

1. Socialinės globos namuose apgyvendinami asmenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2006 m. sausio 19 d. Socialinių paslaugų įstatymu ir jo pakeitimais (Žin.2006-02-11,

Nr. 17-589), turintys siuntimą į stacionarią globos įstaigą, GKK nukreipimą su gydytojų specialistų išvadomis, savivaldybės komisijos parengtus dokumentus, jos išvadas ir sprendimą.

2. Išduotas siuntimas į stacionarią globos įstaigą ir savivaldybės administracijos socialinės rūpybos skyriaus parengti dokumentai galioja 1 mėnesį.

3. Į socialinės globos namus priimami asmenys (ilgalaikei ar trumpalaikiai globai) pasirašo:

3.1. Dvišalę sutartį tarp gyventojų ir socialinės globos namų;

3.2. trišalę sutartį tarp socialinės globos namų, gyventojų ir gyventojų siuntusios savivaldybės dėl lėšų kompensavimo už pragyvenimą socialinės globos namuose ir kitų gyvenimo sąlygų.

4. Gyventojui suteikiama jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka:

4.1. Gyventojai kambariuose apgyvendinami atsižvelgiant į sveikatą, amžių, lytį, poreikius ir pomėgius;

4.2. atsižvelgiant į elgesį ir sveikatą, darbuotojų rekomendacijas, esant galimybei, gyventojui gali būti leidžiama apsigyventi kambaryje vienam;

4.3. už papildomą paslaugą – gyvenimą vienviečiame kambaryje, gyventojas moka nustatytą mokesį pagal mokamų paslaugų įkainius;

4.4. esant būtinumui, gyventojas gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu asmeniu;

4.5. dėl perkėlimo į kitą kambarį ar vienutę, gyventojas supažindinamas raštiškai.

5. Gyventojas už gyvenimą socialinės globos namuose moka 80 % savo pajamų dydžio mokesį.

5.1. Iš gyventojų raštiškai sutinka, dėl nustatyto mokesčio už pragyvenimą globos namuose išskaičiavimo.

6. Į socialinės globos namus atvykusį gyventoją globos įstaiga aprūpina:

6.1. Bendru gyvenamuoju plotu 9m²;

6.2. miegamojo kambario plotu 5m²;

6.3. kietu ir minkštu inventoriumi;

6.4. užtikrina tinkamas sanitarines-higienines sąlygas;

6.5. užtikrina racionalią bei dietinę mitybą;

6.6. teikia bazines paslaugas

6.7. teikia papildomas apmokamas paslaugas, remiantis gyventojų prašymu papildomoms paslaugoms gauti bei sutikimu apmokėti už šias paslaugas.

III. MAITINIMAS

7. Socialinės globos namų gyventojai maitinami 4 kartus per dieną.
8. Pagal poreikį ir esant gydytojų rekomendacijoms, organizuojama racionali, speciali ir dietinė mityba.
9. Paros maisto racionas turi suteikti reikiamą kiekį energetinių verčių bei reikiamą kaloringumą turintį maitinimą.
10. Silpnai vaikštantys ir gulintys ligoniai, nustačius jiems žemą savarankiškumo lygį, turi galimybę maitintis savo kambariuose. Kiti gyventojai maitinami bendroje valgykloje.
11. Esant būtinumui teikiama individuali, diskretiška pagalba gyventojui valgant.
12. Su menu, iškabintais pagrindinėje ir skyrių valgyklose, turi galimybę kasdien susipažinti visi gyventojai.
13. Sudarytos sąlygos aukštuose esančiose virtuvėlėse gyventojams užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu.
14. Indus iš valgyklos salės į kambarius neštis draudžiama.

IV. GYDYMAS, SLAUGA, GLOBA

15. Socialinės globos namai teikia palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas gyventojams, organizuoja gydytojų konsultacijas, esant būtinumui gyventojus veža į stacionarias gydymo įstaigas.
16. Gyventojai nustatyta tvarka aprūpinami proteziniais ir ortopediniais gaminiais, reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis. Pagal steigėjo patvirtintas normas aprūpinami medikamentais, tvarsliaiva.
17. Socialinės globos namuose laikomasi sanitarinio – higieninio režimo.

V. HIGIENOS IR KITI TVARKOS REIKALAVIMAI

18. Gyventojams būtina laikytis sanitarinių higieninių normų ir asmens higienos reikalavimų.
19. Gyventojų kasdieninė veikla organizuojama ir buitinės paslaugos teikiamos taip, kad palaikytų, skatintų ir motyvuotų asmenį būti kuo savarankiškesniu, pagal galimybes tvarkyti socialinės globos namų patalpas, teritoriją, prižiūrėti gėlynus, socialinės globos namų kapines.

20. Socialinės globos namai organizuoja gyventojų drabužių bei patalynės skalbimą, valymą, drabužių taisymą. Tiems, kurie dėl negalios negali patys tvarkytis gyvenamųjų kambarių, šiuos darbus padeda atlikti darbuotojai.

21. Kiekvienam gyventojui sudarytos sąlygos rūpintis asmens higiena, išsimaudyti ne rečiau kaip kartą per 7 dienas. Negalintys savimi pasirūpinti gyventojai kiekvieną dieną apiprausiami. Esant reikalui, gyventojai maudomi dažniau.

22. Socialinės globos namuose bei jai priklausančioje teritorijoje nešiukšlinama.

23. Kategoriškai draudžiama (grubūs vidaus tvarkos taisyklių pažeidimai) :

23.1. Vartoti narkotikus, toksines medžiagas;

23.2. piktnaudžiauti alkoholiniais gėrimais, pristatinėti juos girtaujantiems gyventojams ir to pasekoje trikdyti viešąją tvarką;

23.3. laikyti, įsinešti į socialinės globos namus bei jo teritoriją alkoholinių gėrimų bei tabako gaminių be galiojančių banderolių, bei jais prekiauti, vartoti namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų;

23.4. draudžiama rūkyti visose gyvenamosiose, kitose bendro naudojimo patalpose, kuriose nerūkantieji gali būti priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru;

23.5. rūkyti leidžiama tik tam tikslui įrengtose patalpose – rūkymo kambariuose;

23.6. gyventojams be reikalo lankytis administracinėse, medicininėse bei valgyklos patalpose ir trukdyti personalo darbui;

23.7. draudžiama savarankiškai tvarkyti elektros, santchnikos bei kitą įrangą;

23.8. laikyti šaltuosius, šaunamuosius ir kitokius ginklus, sprogstamąsias, degias ir nuodingas medžiagas.

24. Gyventojai turi saugoti ir prižiūrėti būstą ir gyvenamą aplinką, baldus, inventorių, rūbus:

24.1. Sąmoningai sugadinęs ar pametęs socialinės globos namuose esantį inventorių, gyventojas privalo atlyginti nuostolius;

24.2. gyventojui neįleidžiant į savo kambarį socialinės globos namų darbuotojų vakarinio patikrinimo metu, arba kitu laiku, kai spėjama, kad kambaryje esantiems žmonėms gresia pavojus gyvybei arba jų sveikatai, taip pat žinant, kad kambaryje yra pašalinių neblaivių arba nepageidaujamų asmenų, dirbantis personalas turi teisę laužti kambario, balkono duris ar langą. Tokiu atveju gyventojas atlygina žalą už sugadintas kambario, balkono duris arba langus.

25. Nuo 22 valandos iki 6 valandos socialinės globos namuose – ramybės metas. Draudžiama kambariuose, koridoriuose kelti triukšmą.

26. Socialinės globos namai užrakinami:

26.1. Vasaros laiku – 23 val.

26.2. Žiemos laiku – 22 val.

26.3. Atrakinami – 6 val.

27. Gyventojas privalo gerbti kitus gyventojus ir socialinės globos namų darbuotojus, nepažeidinėti viešosios tvarkos ir laikytis vidaus tvarkos taisyklių. Pažeidus viešąją tvarką ir vidaus tvarkos taisykles baudžiami įstatymu nustatyta tvarka, jiems taikomos sankcijos numatytos šiose taisyklėse.

28. Norimą veiklą gyventojai pasirenka pagal pomėgius, atsižvelgiant į gydytojo ir darbuotojų rekomendacijas bei socialinės globos namų galimybes.

29. Socialinės globos namų darbuotojai gyventojams padeda tvarkyti asmeninius reikalus už socialinės globos namų ribų, gina jų teises ir teisėtus interesus, sudaro sąlygas gauti reikiamą informaciją, konsultuotis su įvairiais socialinės globos namų bei kitų institucijų specialistais.

30. Gyventojai gali naudotis biblioteka, aktų sale, koplyčia, aukštuose esančiais poilsio kambariais, asmeninių švenčių proga – svečių kambariais.

31. Apie socialinės globos namų gyventojų mirtį jo gimines ir artimuosius dieną informuoja socialinis darbuotojas, nakties metu, išieginų bei švenčių dienomis - budinti slaugytoja. Vieniši ir neturintys giminių gyventojai laidojami socialinės globos namų kapinėse. Socialinės globos namai yra sudarę sutartį su laidojimo paslaugas teikiančia įstaiga.

32. Mirusio gyventojų depozitinėje sąskaitoje esančius pinigus išmoka paveldėtojams, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą, išduotą įstatymo nustatyta tvarka. Mirusiojo dokumentai ir asmeniniai daiktai perduodami pagal aktą mirusiojo artimiesiems.

33. Remiantis socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, socialinės paramos departamento aiškinamuoju raštu, atskirais atvejais, kai gyventojui pačiam reikalaujant, o gydančiam gydytojui nematant reikalo išduoti siuntimą vykti į gydymo įstaigas, kitas institucijas, kai gyventojas nori pasinaudoti socialinės globos namų transportu savo asmeniniais reikalais, gyventojas iš savo gaunamų pajamų atsiskaito už šias paslaugas ir moka visą transporto paslaugos kainą.

34. Pagerėjus sveikatai, gyventojų su dideliais specialiaisiais poreikiais, apgyvendinto intensyvios slaugos skyriuje, jis apgyvendinamas kitoje gyventojų grupėje, atitinkančią jo sveikatos stovį.

VI. GYVENTOJŲ TEISĖS

35. Gyventojui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas.

36. Socialinės globos namai sudaro sąlygas veikti Globos namų tarybai, į kurios pateiktus pagrįstus pasiūlymus socialinės globos namų administracija atsižvelgia organizuodama veiklą.

37. Gyventojai turi teisę įvairiais klausimais kreiptis į socialinės globos namų administraciją. Socialinės globos namuose yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos patvirtinta gyventojų raštu pateiktų prašymų, pasiūlymų, skundų ir atsakymų į juos pateikimo registracija. Administracija išsiaiškina skundo pagrįstumą, jei reikia imasi priemonių. Apie tyrimo rezultatus turi būti informuotas pareiškėjas.

38. Gyventojai turi teisę įvairiais klausimais kreiptis į socialinės globos namų steigėją – Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, kontrolės bei kitas institucijas.

39. Gyventojų asmeniniai pinigai pagal jų pageidavimą laikomi viename iš Lietuvos bankų depozitinėje sąskaitoje. Pagal gyventojų pareikštą norą pinigai iš depozitinės sąskaitos išimami tris kartus per mėnesį.

40. Nesavarankiškų gyventojų pinigai ir vertybės administruojami bei disponuojama jais, remiantis teisės aktu ir jų pagrindu parengta Zarasų socialinės globos namų direktoriaus patvirtinta tvarka.

41. Gyventojų asmeniniai pasai, asmens tapatybės kortelės ir neįgalumo pažymėjimai saugomi pas socialinės globos namų vyriausiąją slaugytoją. Esant reikalui, pasą, asmens tapatybės kortelę ir neįgalumo pažymėjimą, gyventojas gali gauti pagal rašytinį prašymą.

42. Gyventojas turi turėti privačią erdvę (jei gydytojų rekomendacijos nenumato kitaip). Kiekvienas darbuotojas, prieš įeidamas į gyventojų kambarį, privalo belstis į duris.

43. Gyventojai, jeigu jie to nori, turi teisę padėti globos namų darbuotojams įvairiuose darbuose, išskyrus darbus, kuriuose reikia dirbti su mechanizmais.

44. Gyventojas turi teisę dalyvauti svarstant jo poelgi, pasiaiškinti ir susipažinti su visais svarstymo dokumentais. Sprendimas dėl jam paskiriamos nuobaudos priimamas gyventojui dalyvaujant.

45. Gyventojui atsisakius dalyvauti jo elgesio svarstyme, faktas įforminamas darbuotojų tarnybiniu pranešimu, dalyvaujant ne mažiau kaip dviems liudytojams.

46. Užtikrinamas laisvas politinių pažiūrų pasirinkimas.

VII. GYVENTOJŲ PAREIGOS

47. Gyventojai privalo:
- 47.1. laikytis vidaus tvarkos taisyklių;
  - 47.2. socialinės globos namų darbuotojų nurodymų;
  - 47.3. gerbti kitų socialinės globos namų gyventojų ir darbuotojų teises, norus, interesus ir požiūrį;
  - 47.4. vadovautis abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais;
  - 47.5. pagal galimybę tvarkyti savo kambarį;
  - 47.6. padėti tvarkyti kitas globos namų patalpas ir teritoriją;
  - 47.7. padėti kitiems gyventojams;
  - 47.8. netrukdyti darbuotojams dirbti.

VIII. GYVENTOJŲ LANKYMO TVARKA

48. Draudžiama pašaliniams asmenims, neturintiems konkretaus tikslo, lankytis socialinės globos namuose.
49. Lankytojai gyvenamose patalpose gali būti vasaros metu nuo 8val. iki 22 val., žiemos metu nuo 8 val. iki 21 val.;
50. Iš toliau atvykę lankytojai, esant reikalui dėl nakvynės, turi kreiptis:
- 50.1. Darbo metu - į lankomo gyventojų socialinį darbuotoją;
  - 50.2. nedarbo metu – į budinčiąją slaugytoją;
51. Lankytojai apgyvendinami svečių kambaryje ne ilgiau kaip trims paroms, pateikus asmens tapatumo dokumentą, užsiregistravus migracijos žurnale;
52. Gyventojų gyvenamose patalpose pašaliniams nakvoti draudžiama;
53. Neblaivūs pašaliniai asmenys į socialinės globos namus neįleidžiami;
54. Intensyvios slaugos skyriaus gyventojų lankymas:
- 54.1. Socialinės globos namų gyventojai intensyvios slaugos skyriuje gali lankytis, darbo dienomis nuo 9 val.iki 16 val., o nedarbo dienomis nuo 9val. iki 18val.;
  - 54.2. artimieji ir giminės registruojami migracijos žurnale.
55. Neblaivių, nuolat pažeidinėjančių intensyvios slaugos skyriaus tvarką, socialinės globos namų gyventojų lankymasis šiame skyriuje apribojamas.

IX. IŠVYKIMAS IŠ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ

56. Gyventojas iš socialinės globos namų gali išvykti laikinai (iki 45 kalendorinių dienų per metus) ar visam laikui, jei yra veiksnus ir pats to nori.

56.1. Socialinės globos namų gyventojas gali dienos eigoje išvykti iš socialinės globos namų, žodžiu pranešdamas apie tai socialiniam darbuotojui arba budinčiai slaugytojai, nuroydamas išvykimo vietą bei tikslą ir numatomą grįžimo laiką;

56.2. Jei išvyksta ilgiau nei 1 parai arba planuoja nenakvoti, išvykimo terminas ir sąlygos įforminamos raštu. Apie norą išvykti gyventojas asmeniškai raštu informuoja administraciją. Jo prašymą vizuoja socialinis darbuotojas, gydytojas arba vyriausioji slaugytoja ir direktorius arba direktoriaus pavaduotoja socialiniam ir mediciniam darbui. Gyventojui įteikiama pažyma apie jo išvykimą iš socialinės globos namų;

57. Nesavarankiškiems gyventojams laikinai išvykstant iš socialinės globos namų būtinas ji priimančių asmenų raštiškas prašymas – įsipareigojimas dėl jų saugumo, priežiūros ir grįžimo laiko į socialinės globos namus.

58. Gyventojui išvykstant iš socialinės globos namų gyventi savarankiškai, turi būti įsitikinta, kad asmeniui bus užtikrintos paslaugos bendruomenėje, jis turės tinkamas gyvenimo sąlygas ir galės gyventi savarankiškai.

59. Gyventojas, išvykęs iš socialinės globos namų ilgesniam nei 3 dienų laikotarpiui, kad išsaugotų vietą, moka 30 procentų nustatyto mokesčio už pragyvenimą socialinės globos namuose. Už 3 pirmąsias dienas gyventojas moka visą nustatytą mokesťį. Savavališkai gyventojui pasišalinus iš socialinės globos namų, mokestis už negyventą laiką negražinamas;

60. Pripažinus gyventoją neveiksniu ar ribotai veiksniumi, visam laikui išvykti jis gali tik pas teismo paskirtą globėją ar rūpintoją.

61. Socialinės globos namų administracija išleidžia gyventoją savarankiškam gyvenimui pagal savivaldybės socialinės paramos skyriaus sutikimą.

62. Išvykstant iš socialinės globos namų savarankiškam gyvenimui, gyventojui gražinami dokumentai ir asmeniniai daiktai, kurie buvo saugomi socialinės globos namuose. Duodami sezonui pritaikyti drabužiai ir avalynė.

63. Savavališkai pasišalinus gyventojui iš socialinės globos namų (arba įvykus nelaimingam atsitikimui), nedelsiant imamas priemonių jį surasti, apie tai pranešama policijos komisariatui, artimiesiems bei steigėjui.

X. PASKATINIMAI IR NUOBAUDOS

64. Už gerą elgesį tvarkingi, kūrybiški ir iniciatyvūs gyventojai skatinami gerinant gyvenimo sąlygas, ekskursijomis, asmeninėmis dovanomis, padėkomis.

65. Jei socialinės globos namų gyventojas, būdamas veiksnus, padaro materialinę žalą fiziniam ar juridiniam asmeniui, turi ją atlyginti įstatymo nustatyta tvarka.

66. Veiksnius gyventojas, nuolat nesilaikantis Vidaus tvarkos taisyklių reikalavimų, gali būti pašalinamas iš globos įstaigos, pagrindas inicijuoti pašalinimą – ne mažiau kaip 3 raštu įforminti ir globos įstaigoje užregistruoti grubūs Vidaus tvarkos taisyklių pažeidimai ar gyvenamosios vietos teisėsaugos įstaigoje registruoti asmens nusižengimai. Svarstant pašalinimo iš įstaigos klausimą, turi dalyvauti ir pats gyventojas.

67. Gyventojų pašalinimas iš socialinės globos namų:

67.1. Jei nusprendžiama pašalinti globos įstaigos, finansuojamos iš valstybės biudžeto, gyventoją, turi būti informuotas Socialinių įstaigų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuris gali įvertinti gyventojų pašalinimo pagrįstumą;

67.2. jei nusprendžiama pašalinti globos įstaigos, finansuojamos iš savivaldybių biudžeto gyventoją, turi būti informuojamas atitinkamos savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrius, o vėliau – nutraukiamos sutartys tarp socialinės globos namų – gyventojų ir socialinės globos namų – savivaldybės.

68. Ginčai, kilę dėl pašalinimo iš globos įstaigos, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

69. Apie gyventojų, kurio tolesnis gyvenimas socialinės globos namuose dėl jo elgesio ar sveikatos stovio yra nepriimtinas, pašalinimą socialinės globos namų administracija kreipiasi į steigėją.

70. Socialinės globos namų gyventojų arba jų giminių prašymas perkelti gyventi į kitus socialinės globos namus sprendžiamas:

70.1. Tą gyventoją nukreipusių fizinių – juridinių asmenų susitarimu;

70.2. gyventojai iš socialinės globos namų į kitus perkeliama remiantis jų asmeniniu prašymu arba giminių ar artimųjų prašymu, kai gyventojas pats tai padaryti negali dėl sunkaus sveikatos stovio.

71. Gyventojai su šiomis taisyklėmis supažindinami pasirašytinai.